Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16.05.1991, sp. zn. 2 Tz 35/91, ECLI:CZ:NS:1991:2.TZ.35.1991.1

Číslo: 52/1992

Právní věta: Konfrontace podle § 94 odst. 1 tr.ř. mezi obviněným a svědkem nebo spoluobviněným je možná pouze po jejich předchozím výslechu ve stejnémprocesním postavení, v jakém mají být konfrontováni.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 16.05.1991

Spisová značka: 2 Tz 35/91

Číslo rozhodnutí: 52

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Konfrontace

Předpisy: 141/1961 Sb. § 94 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 52

Konfrontace podle § 94 odst. 1 tr. ř. mezi obviněným a svědkem nebo spoluobviněným je možná pouze po jejich předchozím výslechu ve stejném procesním postavení, v jakém mají být konfrontováni.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze 16. 5. 1991 sp. zn. 2 Tz 35/91)

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem České republiky Nejvyšší soud České republiky zrušil rozsudek krajského soudu v Českých Budějovicích ze 6. 11. 1990 sp. zn. 4 To 315/90, rozsudek okresního soudu v Českých Budějovicích z 12. 10. 1990 sp. zn. 2 T 160/90 a všechna další rozhodnutí na obě zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu. Okresnímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Českých Budějovicích z 12. 10. 1990 sp. zn. 2 T 160/90 byl obviněný R. N. uznán vinným trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. a odsouzen podle téhož zákonného ustanovení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání tři a půl roku s tím, že tento

trest bude vykonán ve druhé nápravně výchovné skupině (§ 39a odst. 2 písm. b) tr. zák.).

Podkladem odsuzujícího výroku rozsudku bylo skutkové zjištění okresního soudu, že obviněný R. N. 27. 7. 1990 kolem 01.30 hod. v Českých Budějovicích na křižovatce ulic Jírovcova a Smetanova požadoval na občanu USA W. G. vydání peněz, a poněvadž ten je odmítl vydat, bil jej pěstmi do obličeje, čímž dosáhl toho, že poškozený mu vydal blíže neurčené množství drobnějších bankovek, 20 DM a 50 USD; po tomto činu z místa utekl.

Rozsudkem krajského soudu v Českých Budějovicích z 6. 11. 1990 sp. zn. 4 To 315/90 byl k odvolání obviněného shora uvedený rozsudek okresního soudu zrušen podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. byl obviněný R. N. uznán vinným trestným činem vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák. Odvolací soud založil tento výrok o vině na zjištění, že obviněný v době a na místě shora uvedených opakovanými údery pěstí do obličeje nutil W. G., aby z tohoto místa odešel a přestal jej doprovázet, čímž dosáhl toho, že poškozený z místa utekl. Při takto formulovaném výroku o vině uložil soud II. stupně obviněnému R. N. podle § 235 odst. 1 tr. zák. nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou let a pro výkon tohoto trestu jej podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák., zařadil do druhé nápravně výchovné skupiny.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal generální prokurátor ČR v zákonné lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona, a to v neprospěch obviněného. Ve vztahu k řízení před soudem I. stupně namítl, že v hlavním líčení nebyly provedeny všechny důkazy, relevantní pro zjištění skutečného stavu věci, a konkrétně uvedl, jaké důkazy měly být v řízení provedeny.

Dále uvedl, že krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací porušil podle stížnosti zákon tím, že v rozporu s ustanovením § 259 odst. 3 tr. ř. učinil odchylné skutkové zjištění od soudu I. stupně, aniž by sám toto neúplné důkazní řízení doplnil. Pochybil pak i posouzením jednání obviněného R. N. jen jako trestného činu vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák.

Generální prokurátor ČR proto v závěru stížnosti pro porušení zákona navrhl, aby Nejvyšší soud ČR vyslovil, že citovaným rozsudkem krajského soudu v Českých Budějovicích byl porušen zákon ve vytýkaných směrech, aby tento rozsudek zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky podle § 267 odst. 1 tr. ř. přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

K podstatné procesní vadě došlo již v přípravném řízení, konkrétně při opatřování a provádění svědeckých výpovědí poškozeného W. G., resp. při jeho konfrontaci s obviněným.

Konfrontaci upravuje ustanovení § 94 tr. ř. podle jehož 1. odstavce „jestliže výpověď obviněného v závažných okolnostech nesouhlasí s výpovědí svědka nebo spoluobviněného a rozpor nelze vyjasnit jinak, může být obviněný postaven těmto osobám tváří v tvář“. Z citovaného ustanovení jednoznačně plyne, že ke konfrontaci je možno přistoupit až po řádném předchozím výslechu osob, které mají být konfrontovány, v daném případě až po výslechu obviněného R. N. a svědka W. G., neboť pouze po těchto úkonech mohl orgán činný v trestním řízení zjistit, že výpovědi obviněného a svědka navzájem nesouhlasí, což je podmínkou pro konání konfrontace podle § 94 odst. 1 tr. ř. Kromě toho z ustanovení § 32 a § 163 odst. 3 tr. ř. vyplývá, že před oznámením obviněnému usnesení o vznesení obvinění jej nelze vyslýchat, a tedy ani konfrontovat, neboť podle dosavadní zákonné úpravy je konfrontace současným výslechem konfrontovaných osob.

Vyšetřovatel okresní správy SNB, oddělení vyšetřování VB, České Budějovice, však při konfrontaci obviněného R. N. a svědka W. G. dne 27. 7. 1990 podle těchto procesních pravidel nepostupoval. Z

protokolu o této konfrontaci je zřejmé, že byla zahájena ve 13.15 a ukončena ve 14.00. Podle protokolu o 1. výslechu obviněného R. N. dne 27. 7. 1990 mu však bylo oznámeno (doručeno) usnesení o vznesení obvinění až na počátku tohoto výslechu, tj. ve 14.15 hodin. V rozporu s již zmíněnými ustanoveními § 32 a § 163 odst. 3 tr. ř. byla tedy jeho konfrontace se svědkem W. G. provedena dříve, než mu bylo oznámeno usnesení o vznesení obvinění. Z uvedeného je rovněž zřejmé, že konfrontace obviněného R. N. se svědkem W. G. byla provedena dříve, než došlo k jeho prvnímu výslechu jako obviněného, což již odporuje citovanému ustanovení § 94 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČR se ve svém rozhodnutí kromě toho zabýval ještě dalšími pochybeními nižších soudů při zjišťování skutečného stavu věci a rozhodování o něm.